

Επικοινωνία για τη νόσο Alzheimer

Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer Συναφών Διαταραχών
Τριμηνιαία έκδοση • Τεύχος 12ο • Έτος 5ο • Δεκέμβριος 2002

Υ Ρ Ο Ψ Η Μ Η
Β Ο Η Θ Ε Ι Α Σ
9 0 9 . 0 0 0

2 4 ώ ρ ε ς
τις εργάσιμες μέρες

Αγαπητοί μου φίλες και φίλοι!

Χρόνια πολλά και ευλογημένος ο καινούργιος χρόνος. Ο θεσμός του Alzheimer Cafe έχει πια καθιερωθεί. Πέρισυ με ιδιαίτερη επιτυχία συμπληρώθηκαν εννέα συναντήσεις. Φέτος μια φορά το μήνα επαγγελματίες υγείας όπως γιατροί, ψυχολόγοι, νοσηλευτές, κοινωνικοί λειτουργοί, νομικοί αλλά και οικονομολόγοι, όπως επίσης εθελοντές, περιθάλποντες και ασθενείς συγκεντρωνόμαστε στην Εκκλησία της Αγίας Μαρίας στην Άνω Τούμπα να πιούμε τον απογευματινό καφέ μας σε συνδυασμό με ενημέρωση και εκπαίδευση.

Στη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά είχαμε μέχρι τώρα την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε στις 19/9/02 τη συζήτηση της υπεύθυνης του Alzheimer Cafe κ. Νίτσας Κακογιάννη, ψυχολόγου, με την καλεσμένη Νευρολόγο κ. Βάσω Ιακωβίδου για το θέμα της Διάγνωσης και την ετοιμότητα των ασθενών και των περιθαλπόντων τους να αποδεχθούν τη διάγνωση.

Τον Οκτώβριο στις 17/10/02 η προσκεκλημένη μας κ. Αναστασία Βαρσαμοπούλου, ψυχολόγος, περιέγραψε τα προβλήματα συμπεριφοράς των ασθενών μας και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον απαντώντας στις κατάλληλες ερωτήσεις της υπεύθυνης. Δεν σταμάτησε όμως έως εδώ η ενημέρωση. Ο στόχος αυτής της συνάντησης ήταν οι τρόποι με τους οποίους οι περιθάλποντες μπορούν να βοηθήσουν τους ασθενείς για να είναι ήρεμοι και συνεργάσιμοι. Στο τέλος έγινε αντιληπτό από όλους μας ότι μπορούμε να αποφύγουμε φάρμακα, τα οποία τροποποιούν τη συμπεριφορά αλλά συγχρόνως επιδεινώνουν τις νοητικές ικανότητες των ασθενών μας εάν εκπαιδευτούμε όλοι μας στην πρόληψη και αντιμετώπιση των διαταραχών συμπεριφοράς με μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις.

Ένα μήνα αργότερα, τον Νοέμβριο, η Γλυκερία Τσαπεκίδου, περιθάλπων και σύζυγος ασθενούς μας ανέλυσε τους τρόπους με τους οποίους καταφέρνει να φροντίζει το σύζυγό της. Όλοι διαπιστώσαμε ότι χρειάζεται ηρωικό φρόνημα, πολλή αγάπη και διάθεση αυτοθυσίας.

Λίγες ημέρες μετά τη Χριστουγεννιάτικη εκδήλωσή μας στην Αίθουσα Τελετών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στις 12/12/02 παρακολουθήσαμε με συγκίνηση τον αγώνα ενός συζύγου του κ. Νίκου Νικολαΐδη με τον εαυτό του και το περιβάλλον του μέχρι να πάρει την απόφαση να εισάγει την γυναίκα του σε Ίδρυμα. Ζήσαμε συνταρακτικές ώρες. Κλαίγαμε σαν να επρόκειτο να αποχωριστούμε εμείς αγαπημένο μας πρόσωπο. Τελειώνοντας εκείνο το βροχερό βράδυ ζήσαμε την ανάγκη ενός Ιδρύματος – Φωλιάς όπου ασθενείς, εθελοντές περιθάλποντες και επαγγελματίες υγείας θα προσφέρουμε τον ελεύθερο χρόνο μας για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των ασθενών, των περιθαλπόντων αλλά και όλων ημών, διότι η ζωή μας θα πάρει χρώμα αγάπης και προσφοράς που είναι τόσο απαραίτητα στις μέρες μας.

Το πρόγραμμα του Alzheimer Cafe συνεχίζεται...

Μάγδα Τσολάκη

**Ο επόμενος Alzheimer Café και η κοπή της βασιλόπιτας
θα γίνει στις 20/1/2003
στη Λέσχη Αξιωματικών Θεσσαλονίκης, ώρα 18.30.**

Πρόσκληση

Στις 12-15 Ιουνίου 2003
στο Μακεδονία Palace θα γίνει
το 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο
Νόσου Alzheimer και συναφών Διαταραχών
σε συνδιασμό με το XIII συνέδριο
της Ευρωπαϊκής Εταιρείας.
Πληροφορίες 2310 925802.

Γραμματεία Alzheimer

2310 925.802, κ. Νίνα Μουμπτζίδου,
Πρωί 8.30-12.30

Εγγραφή μελών

Ταμίας κ. Γλυκερία Τσαπεκίδου.

Έδρα της Εταιρείας

Χαρίσειο Γηροκομείο,
Άνω Τούμπα Θεσσαλονίκης.

E-mail address

alzhas@med.auth.gr

Σ Τ Ο Χ Ο Ι

Συντακτική Επιτροπή

Αλεβιζόπουλος Γεώργιος (Αθήνα)
Βαγενάς Βασίλειος (Θεσ/νίκη)
Βασιλόπουλος Δημήτριος (Αθήνα)
Βιολάκη Μερόπη (Αθήνα)
Γεωργακάκης Γεώργιος (Χανιά)
Δαβάκη Παναγιώτα (Αθήνα)
Δέγλερης Νίκος (Πειραιάς)
Ευκλείδη Αναστασία (Θεσ/νίκη)
Θεοδωράκης Ιωάννης (Τρίκαλα)
Ιεροδιακόνου Χαράλαμπος (Θεσνίκη)
Καπινάς Κων/νος (Θεσ/νίκη)
Καπρίνης Γεώργιος (Θεσ/νίκη)
Καραγεωργίου Κλημεντίνη (Αθήνα)
Κάζης Αριστείδης (Θεσ/νίκη)
Μαίλης Αντώνιος (Αθήνα)
Μεντενόπουλος Γεώργιος (Θεσ/νίκη)
Μούγιας Αθανάσιος (Αθήνα)
Μπαλογιάννης Σταύρος (Θεσ/νίκη)
Μυλωνάς Ιωάννης (Θεσ/νίκη)
Οικονομίδης Δημήτρης (Θεσ/νίκη)
Παπαναστασίου Ιωάννης (Αθήνα)
Παπαπετρόπουλος Θεόδωρος (Πάτρα)
Παράσχος Ανδρέας (Θεσ/νίκη)
Πετριόλης Γεώργιος (Αθήνα)
Πήττας Ιωάννης (Θεσ/νίκη)
Πλαϊτάκης Ανδρέας (Ηράκλειο)
Ρουτσώνης Κορνήλιος (Θεσ/νίκη)
Σιαμούλης Κων/νος (Θεσ/νίκη)
Σακκά Παρασκευή (Αθήνα)
Σαμαρτζή Μαρία (Αθήνα)
Σγουρόπουλος Παναγιώτης (Αθήνα)
Σιτζόγλου Κώστας (Θεσ/νίκη)
Τζήμος Ανδρέας (Θεσ/νίκη)
Φόρτος Ανδρέας (Θεσ/νίκη)
Φωτίου Φώτιος (Θεσ/νίκη)
Χατζηαντωνίου Ιωάννης (Αθήνα)

Επιμέλεια: Τσολάκη Μαγδαληνή
Βαρσαμπούλου Αναστασία

Το επίσημο επιστημονικό περιοδικό της Ελληνικής Εταιρείας για τη Νόσο Alzheimer και τις Συναφείς Διαταραχές είναι ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ

Φωτοστοιχειοθεσία – Εκτύπωση:

UNIVERSITY STUDIO PRESS
Αρμενοπούλου 32 - Θεσ/νίκη 546 35
Τηλ. 2310 209 837, 2310 209 637 •
Fax 2310 216 647

της Ελληνικής Εταιρείας Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών και του περιοδικού

Η εταιρεία δημιουργήθηκε με στόχο:

1. Να προωθήσει την κατανόηση, την υποστήριξη καθώς και τη δράση όλων όσων έχουν οποιαδήποτε σχέση ή ενδιαφέρον που αφορά αυτή τη νόσο στα πλαίσια της Ελληνικής επικράτειας.
2. Να εγκαταστήσει επαφή με άλλες όμοιες εταιρείες άλλων χωρών.
3. Να βοηθήσει στη δημιουργία Οίκων (Ξενώνων) που θα ανακουφίζουν την οικογένεια από τη φροντίδα του ασθενούς.
4. Να οργανώσει παραρτήματα της Εταιρείας σ' ολόκληρη την Ελλάδα, ώστε τα οφέλη που θα προκύψουν από τις δραστηριότητές της να γίνουν κτήμα όλων των ελλήνων.
5. Να ενθαρρύνει την συγγραφική και εκπαιδευτική δραστηριότητα που θα απευθύνονται τόσο στους επαγγελματίες της υγείας όσο και σε εκείνους που δεν έχουν καμιά σχέση με το χώρο αυτό.
6. Να βοηθήσει στη δημιουργία του κλίματος εκείνου στην κοινωνία που θα οδηγήσει στην όσο το δυνατόν μικρότερη περιθωριοποίηση των ασθενών και των οικογενειών τους αλλά και στην πιο έγκαιρη αναζήτηση φροντίδας.
7. Να προωθήσει την επιστημονική έρευνα καθώς και την ταχεία εισαγωγή στη χώρα μας νέων θεραπευτικών μεθόδων.
8. Να οργανώσει παρεμβάσεις σε επίπεδο φορέων της Πολιτείας που διαμορφώνουν την οικονομική πολιτική και την πολιτική στο χώρο της Υγείας,
9. Σκοπός της έκδοσης του περιοδικού είναι να απαντάει στα συνήθη ερωτήματα των συγγενών με Νόσο ALZHEIMER και Συναφείς Διαταραχές, να ανακοινώνει και να σχολιάζει τα καινούργια επιτεύγματα στο χώρο και να αποτελέσει μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων που φροντίζουν ασθενείς μέσω αλληλογραφίας. Μετά από καταγραφή όλων των γραπτών ή τηλεφωνικών επικοινωνιών αναφέρουμε ότι δεχθήκαμε από 1-1-2002, 3.100 κλήσεις για βοήθεια και ενημέρωση.
10. Υπάρχει τηλεφωνική γραμμή βοήθειας: α) 2310 909.000 όλο το 24ωρο. β) 2310 925.802 γραμματεία 08:30-12:30.
11. Η σελίδα της Εταιρείας μας στο Internet www.alzheimer-hellas.gr

Ετήσιο Πρόγραμμα του Alzheimer Café

20-01-03 Άνοια και Νόμοι
κ. Χρήστος Ζιάκας, Νομικός

06-03-03 Περίθαψη στο Νοσοκομείο
Γενικός Ιατρός, Νοσηλεύτρια

06-02-03 Δωρεά και Επιστήμη
Πατήρ Χρυσόστομος

03-04-03 Ο πατέρας έχει άνοια
Ψυχολόγος

Στοματολογικές παθήσεις σε ασθενείς με Alzheimer

Ο ρόλος των περιθαλπόντων

Το στόμα, που αποτελεί ένα σπουδαίο τμήμα του ανθρώπινου σώματος και μέσω αυτού το εσωτερικό του οργανισμού μας έρχεται σε επικοινωνία με τον εξωτερικό κόσμο, μπορεί να μας δώσει πολλές πληροφορίες για την γενικότερη κατάσταση

της υγείας των ασθενών με νόσο Alzheimer.

Γνωστού όντως ότι οι ανοϊκοί ασθενείς δεν έχουν τη δυνατότητα να μας ενημερώσουν για τυχόν ενοχλήματα, εκδηλώνουν την δυσφορία τους με εκνευρισμό, διέγερση και σωματικές εκδηλώσεις. Οι περιθάλποντες πρέπει να είναι εις θέση να ερμηνεύουν την συμπεριφορά αυτή και να ελέγχουν ολόκληρο το σώμα και τη στοματική κοιλότητα για τυχόν ύπαρξη τραυματισμών ή άλλων παθολογικών εκδηλώσεων. Εκδηλώσεις από το στόμα που μπορεί να δημιουργήσουν πρόβλημα και ανησυχία στους ασθενείς είναι οι εξής:

1. Σιελόρροια με ή χωρίς δύσοσμα υγρά και συχνά έντονη ανησυχία του ασθενή με άρνηση λήψης τροφής. Στην περίπτωση αυτή οι περιθάλποντες θα πρέπει να ελέγξουν το στόμα για την ύπαρξη τερηδοσιμένων δοντιών, ή κατεστραμμένων προσθετικών εργασιών οι οποίες δυνατόν να δημιουργήσουν παροδοντοπάθειες, μικροαιμορραγίες των ούλων ή και αποστήματα. Θα πρέπει να εφαρμόσουν σχολαστική υγιεινή του στόματος χρησιμοποιώντας εμποτισμένα τολίπια βάμβακος με τοπικό αναισθητικό με τα οποία θα επαλείφουν τα ούλα προκειμένου να ελαττώσουν τον στοματικό πόνο και να διευκολυνθούν στην εφαρμογή της στοματικής υγιεινής.

2. Στοματίτιδες κυρίως από μύκητες που εκδηλώνονται με μορφή λευκών πλακών σαν σταγόνες πηγμένου γάλακτος, πάνω στη γλώσσα, στο έδαφος του στόματος ή στον βλεννογόνο των παρειών. Η νόσος είναι εξαιρετικά ενοχλητική με πιθανό αίσθημα καύσου.

3. Στοματίτιδα από ολικές οδοντοστοιχίες. Εκδηλώνεται στην υπερώα με έντονη και εκτεταμένη ερυθρότητα σε όλη την υπερώα και οφείλεται σε κακή εφαρμογή και υπερβολική πίεση της οδοντοστοιχίας. Ο περιθάλπων θα πρέπει να δει το πρόβλημα να αφαιρέσει την οδοντοστοιχία για αρκετό χρονικό διάστημα και να εφαρμόσει σχολαστική υγιεινή του στόματος.

Σε κάθε περίπτωση η βοήθεια του οδοντίατρο θεωρείται απαραίτητη προκειμένου να δοθεί πλήρης θεραπεία και φαρμακευτική αγωγή.

Το στόμα είναι το πρώτο μέρος του σώματός μας

το οποίο μετά την γέννηση αποικίζεται από μικρόβια και μύκητες. Ήδη το πρώτο 6/ωρο μετά τη γέννηση εμφανίζονται τα πρώτα μικρόβια στην στοματική κοιλότητα και από εκεί αποικίζεται ολόκληρο το έντερο. Τα μικρόβια αυτά και οι μύκητες ονομάζονται μικροβιακή χλωρίδα του στόματος.

Οι μύκητες είναι πρωτόγονοι μονοκύτταροι οργανισμοί που τις περισσότερες φορές σαπροφυτούν στον ανθρώπινο οργανισμό, αποτελώντας μέρος της φυσιολογικής χλωρίδας του στόματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η CANDIDA ALBICANS που αποτελεί την κυριότερη αιτία μυκητιάσεων. Ο μύκητας αυτός, σαπροφυτεί στο στόμα υγιών ατόμων σε ποσοστό 20%- 50% χωρίς να προκαλεί οποιδήποτε πρόβλημα.

Προκειμένου να εκδηλωθεί νόσος είναι απαραίτητο να υπάρξουν τοπικοί ή γενικευμένοι προδιαθετικοί παράγοντες. Οι τοπικοί παράγοντες είναι οι εξής: Ξηροστομία, κακή στοματική υγιεινή, χρόνιος τραυματισμός του βλεννογόνου του στόματος, χρόνια τοπική χρήση αντιβιοτικών ή κορτικοστεροειδών υπό μορφή spray, τοπική χρήση ακτινοβολίας

Επίσης συστηματικές ασθένειες όπως σιδηροπενική αναιμία, ζαχαρώδης διαβήτης, ανοσοανεπάρκεια, λοίμωξη HIV και AIDS, κακοήγη νοσήματα και κυρίως η λευχαιμία, ουδετεροπενίες, χρόνια λήψη φαρμάκων όπως τα κορτικοστεροειδή, τα αντιβιοτικά ευρέως φάσματος, και τα ανοσοκατασταλτικά, συστηματικές αρρώστιες όπως ο υποπαραθυρεοειδισμός, η υπολειπόμενη του φλοιού των επινεφριδίων και άλλες ενδοκρινολογικές τέλος η νεογνική και η γεροντική ηλικία προδιαθέτουν επίσης σε μυκητιάσεις.

Τα άτομα με νόσο Alzheimer αλλά και γενικά με άνοια λόγω της ελαττωμένης βιολογικής τους αντίστασης, της συχνής ύπαρξης τεχνικών οδοντοστοιχιών αλλά και των δυσμενών τοπικών στοματικών συνθηκών είναι επιρρεπή στην μόλυνση με μύκητες. Είναι χαρακτηριστικό ότι η στοματίτιδα από οδοντοστοιχίες, έχει καταχωρηθεί σαν ειδική παθολογική κατάσταση με προεξάρχοντα χαρακτηριστικά από την υπερώα, το οίδημα και το αίσθημα καύσου. Προδιαθετικοί παράγοντες είναι η κακή εφαρμογή της οδοντοστοιχίας, η ελλιπής καθαριότητα, και η άσκηση υπερβολικής πίεσης στην υπερώα. Τα άτομα με Alzheimer πρέπει να ελέγχονται τακτικά από οδοντίατρο και να αντιμετωπίζονται έγκαιρα. Η θεραπεία της μυκητίασης περιλαμβάνει φαρμακευτική αγωγή με αντιμυκητιασικά φάρμακα, και υγιεινή διαιτητική αγωγή, Όταν σαν αιτία θεωρηθούν η κινητές προσθετικές εργασίες, η προσωρινή απομάκρυνση τους, η διόρθωση ή η αντικατάστασή τους είναι η ενδεδειγμένη λύση που και εδώ συμπληρώνεται με την κατάλληλη φαρμακευτική και υγιεινή διαιτητική αγωγή.

Τα νέα του ARICEPT

Πρόσφατα δημοσιευμένα αποτελέσματα της 1ης συγκριτικής μελέτης μεταξύ Ντονεπεζίλης και Ριβαστιγμίνης έδειξαν ότι η Ντονεπεζίλη είναι καλύτερα ανεκτή από την Ριβαστιγμίνη, επιτρέποντας σε περισσότερους ασθενείς με άνοια τύπου Alzheimer να ωφεληθούν από την θεραπεία. Σχεδόν διπλάσιοι ασθενείς παρέμειναν στη μέγιστη θεραπευτική δόση της Ντονεπεζίλης λόγω μικρότερης εμφάνισης ανεπιθύμητων ενεργειών. Από την ομάδα της ριβαστιγμίνης αποσύρθηκε σχεδόν τριπλάσιος αριθμός ασθενών (31% έναντι 11% για τη Ντονεπεζίλη). Οι δύο ομάδες θεραπείας είχαν παρόμοια βελτίωση των νοητικών τους λειτουργιών στην κλίμακα ADAS-cog μετά από θεραπεία τριών μηνών. Σε αυτή την πολυεθνική μελέτη συμμετείχαν 111 ασθενείς με ήπια έως μέτρια άνοια τύπου Alzheimer που έλαβαν τυχαίοποιημένα Ντονεπεζίλη ή ριβαστιγμίνη για 3 μήνες. Τα αποτελέσματα της μελέτης δημοσιεύθηκαν τον Ιούλιο στο International Journal of Clinical Practice.

Μελέτη Ελλήνων ερευνητών, που ανακοινώθηκε στη Στοκχόλμη τον Ιούλιο του 2002 έδειξε ότι τους τρεις πρώτους μήνες η Ντονεπεζίλη βελτίωσε τη λειτουργικότητα των ασθενών περισσότερο από τη Ριβαστιγμίνη ενώ ένα χρόνο μετά τα αποτελέσματα στις νοητικές κλίμακες ήταν καλύτερα στη ομάδα της Ριβαστιγμίνης. Μειονέκτημα αυτής της εργασίας ήταν ο μικρός αριθμός των ασθενών που έμειναν στη θεραπεία στο τέλος του χρόνου.

Τα αποτελέσματα του EXELON στις διαταραχές συμπεριφοράς των ασθενών με άνοια

Από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα που φροντίζουν τους ασθενείς με άνοια, προέρχονται από τις διαταραχές της συμπεριφοράς και τα ψυχολογικά συμπτώματα των ασθενών. Αυτές οι διαταραχές είναι μία ξεχωριστή ομάδα συμπτωμάτων που προστίθεται στις διαταραχές μνήμης και επιβαρύνει την εικόνα των ασθενών.

Οι διαταραχές της συμπεριφοράς εμφανίζονται από τα αρχικά στάδια της άνοιας. Σε πολλές περιπτώσεις, οι ασθενείς εμφανίζουν κοινωνική αποφυγή, άγχος κατάθλιψη πριν γίνουν αντιληπτά τα συμπτώματα διαταραχών της μνήμης. Στα πρώτα στάδια της νόσου πιθανώς εμφανίζεται επίσης ευ-

ερεθιστότητα, εκνευρισμός ή απάθεια. Στα μεσαία στάδια της άνοιας οι διαταραχές της συμπεριφοράς γίνονται πιο σοβαρές: Ψευδαισθήσεις, παραισθήσεις, επιθετικότητα, περιπλάνηση το βράδυ κ.λπ. Τα συμπτώματα αυτά γίνονται ακόμη χειρότερα στα σοβαρά στάδια της άνοιας.

Η αντιμετώπιση αυτών των συμπτωμάτων έχει κάποια προβλήματα: Τα αντιψυχωσικά φάρμακα που βελτιώνουν τις ψευδαισθήσεις και τις παραισθήσεις πρέπει να χορηγούνται με προσοχή και σε μικρές δόσεις γιατί προκαλούν επιδείνωση της μνήμης και παρκισονικές παρενέργειες. Μερικά ηρεμιστικά επίσης προκαλούν επιδείνωση της μνήμης και της προσοχής καθώς και εθισμό.

Μια λύση στα πιο πάνω προβλήματα φαίνεται να προσφέρουν τα φάρμακα που είναι ειδικά για την άνοια: οι αναστολείς της χολινεστεράσης. Ειδικά το Exelon, έχει αποδειχθεί από πολλές μελέτες ότι βελτιώνει τις περισσότερες διαταραχές της συμπεριφοράς, όπως την ευερεθιστότητα, την απάθεια, την νυχτερινή περιπλάνηση κ.λπ.

Το Exelon είναι ο μόνος αναστολέας χολινεστεράσης που βελτιώνει ακόμη και τις ψευδαισθήσεις και τις παραισθήσεις. Έχει αποδειχθεί από αρκετές μελέτες ότι η βελτίωση αυτών των συμπτωμάτων είναι τέτοιου βαθμού ώστε να μειώνεται η ανάγκη χορήγησης αντιψυχωσικών και άλλων ψυχοτρόπων φαρμάκων στο 60-70% των ασθενών με άνοια που λαμβάνουν Exelon.

Τα καλά αποτελέσματα του Exelon στη βελτίωση των διαταραχών της συμπεριφοράς επεκτείνονται σε όλα τα είδη της άνοιας. Τούτο έχει αποδειχθεί σε μελέτες όπου εκτός από τη ν. Alzheimer, το Exelon χορηγήθηκε σε ασθενείς με Αγγειακή Άνοια, νόσο Lewy Body και τη νόσο του Parkinson που συνοδεύεται από άνοια.

Η διαφορά αποτελεσματικότητας του Exelon με τους άλλους αναστολείς χολινεστεράσης, αποδίδεται στον ξεχωριστό τρόπο δράσης του: το Exelon είναι διπλός αναστολέας χολινεστεράσης (δρα σε δύο ένζυμα στον εγκέφαλο την ακετυλοχολινεστεράση και τη βουτυρο-χολινεστεράση). Ειδικότερα, έχουν εντοπιστεί πολλοί υποδοχείς της βουτυρο-χολινεστεράσης στο μετωπιαίο λοβό του εγκεφάλου, μια περιοχή που σχετίζεται με τις διαταραχές της συμπεριφοράς. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι το Exelon, που είναι το μόνο από τα ευρέως κυκλοφορούντα ειδικά σκευάσματα για την άνοια που δρα στη βουτυρο-χολινεστεράση, έχει καλύτερα αποτελέσματα στη βελτίωση των διαταραχών της συμπεριφοράς.

EBIXA (Μεμαντίνη)

Το Ebixa είναι ένα καινούργιο φάρμακο για τη Νόσο Alzheimer. Δεν αποτελεί θεραπεία της νόσου. Ωστόσο μπορεί να προκαλέσει καθυστέρηση της εξέλιξης των συμπτωμάτων σε ασθενείς που βρίσκονται σε μέσης βαρύτητας ή και σοβαρά στάδια της νόσου. Υπάρχει επίσης μια θεωρία που υποστηρίζει ότι μπορεί ακόμη να καθυστερεί την εξέλιξη στην παθογένεια της νόσου.

Ο μηχανισμός δράσεως είναι σύνθετος. Στόχος του είναι το γλουταμικό, το οποίο είναι νευροδιαβιβαστής. Οι νευροδιαβιβαστές μεταφέρουν ηλεκτρικά μηνύματα από το ένα νευρικό κύτταρο του εγκεφάλου στο άλλο στις συνάψεις. Κάθε νευρικό κύτταρο έχει νευρουποδοχείς υπεύθυνους για να συνδεθούν με το γλουταμικό που απελευθερώνεται από το γειτονικό κύτταρο. Υπάρχει η θεωρία ότι κατά τη διάρκεια της μάθησης, όπου χρησιμοποιείται η μνήμη μας μεγάλα ποσά γλουταμικού απελευθερώνονται στη σύναψη. Έτσι ανοίγουν οι υποδοχείς διώχνοντας το Μαγνήσιο που καλύπτει την είσοδο τους και αφήνοντας να περάσει το γλουταμικό μέσα στο κύτταρο. Ο υποδοχέας απαντάει αφήνοντας το ασβέστιο επίσης να μπει στο κύτταρο. Επειδή το ασβέστιο στο κύτταρο είναι συνήθως λίγο. Η νέα ποσότητα γίνεται ανπληπτή ως σήμα το οποίο μεταδίδεται στο επόμενο κύτταρο. Τα νευρικά κύτταρα του ασθενούς με νόσο Alzheimer είναι γεμάτα με γλουταμικό ακόμη και όταν ο ασθενής δεν προσπαθεί να μάθει ή να θυμηθεί. Αυτό σημαίνει ότι το μαγνήσιο κλείνει συνεχώς την είσοδο του υποδοχέα και επομένως δεν τροποποιείται η ποσότητα του ασβεστίου και έτσι δεν μεταφέρονται καινούργια μηνύματα από κύτταρο σε κύτταρο. Το Ebixa παίρνει τη θέση του Μαγνησίου χωρίς όμως να κλειδώνει το κύτταρο. Και έτσι συνεχίζεται η υπέροχη λειτουργία των κυττάρων με τη μετάδοση των μηνυμάτων από το ένα κύτταρο στο άλλο.

GINKGO BILOBA για την άνοια και τις νοητικές διαταραχές

Το φάρμακο Ginkgo Biloba προέρχεται από τα φύλλα ενός δένδρου που λέγεται δίλοβο ή δένδρο Ginkgo, τα οποία φύλλα περιέχουν κάποιες ουσίες, οι οποίες δεν περιέχονται σε άλλα φυτά. Έχει μακρά ιστορία στην Κίνα αλλά πρόσφατα χρησιμοποιείται ευρέως στην Ευρώπη και την Αμερική.

Πάνω από 3000 άτομα έχουν πάρει μέρος σε μελέτες με το Ginkgo Biloba σε δόσεις από 80 έως και 600 mg. Οι ασθενείς είτε έπασχαν από άνοια είτε παρουσίαζαν νοητικές διαταραχές. Μικρή βελτίωση παρατηρήθηκε στις περισσότερες από τις μελέτες. Χρειάζονται μεγαλύτερης έκτασης μελέτες καθώς επίσης και μελέτες με σύγχρονη και σωστή μεθοδολογία, οι οποίες θα οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα.

GLIATILIN

Η Gliatilin είναι ένα φάρμακο, το οποίο κυκλοφόρησε στην Ελλάδα το 1997 και η φαρμακολογική της ονομασία είναι Choline Alfoscerate. Ο μηχανισμός δράσης είναι διπλός αφενός βοηθάει στη σύνθεση της ακετυλοχολίνης που είναι ο νευροδιαβιβαστής της μνήμης με τη χολίνη και αφετέρου προάγει τη συναπτική νευροδιαβίβαση μέσω της βελτίωσης της πλαστικότητας της κυτταρικής μεμβράνης με τα Γλυκερινοφωσφορικά.

Πρόσφατη μετά-ανάλυση 13 μελετών στις οποίες συμμετείχαν συνολικά 4.054 ασθενείς με νευροεκφυλιστική, αγγειακή και μικτού τύπου άνοια καθώς επίσης σε οξεία εγκεφαλική νόσο όπως το παροδικό ισχαιμικό και το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (Parnetti και συν. 2001) έδειξε ότι έχουμε ακόμη ένα όπλο στη διάθεση μας για τη βοήθεια των ασθενών μας.

Νόσος Alzheimer, μία νόσος που στα τελευταία της ταξίδια, ξαναφέρνει στον άνθρωπο στη νηπιακή του κατάσταση, σ' εκείνη που δεν μπορούσε να αυτοεξυπηρετηθεί και ήθελε όχι μόνο τα στοργικά χέρια της μητέρας του να τον φροντίσουν, ώστε να καλύψει τις βιοτικές του ανάγκες, αλλά και το χάδι της, την αγάπη της, τη ζεστή αγκαλιά της να γεμίσουν την ψυχή του για ν' ανθίσει το χαμόγελο στα χείλη του. Όλα αυτά λοιπόν, τα χρειάζονται και οι συνάνθρωποί μας που πάσχουν από τη νόσο Alzheimer.

Περνώντας όλα τα στάδια της ασθένειας αυτής δίπλα στη μητέρα μου, με την οποία είχα μία σχέση πολύ ζεστή, διδάχθηκα ότι αυτή η πνοή που φύσηξε μέσα μας ο θεός, όταν δημιούργησε τον άνθρωπο και που είναι η ψυχή μας, χρειάζεται το χάδι και τη θαλπωρή μέχρι και την τελευταία στιγμή που θα αποχωρισθεί από το σώμα μας. Έτσι λοιπόν με αυτό το δεδομένο, μπορούμε να εξηγήσουμε το πώς όταν οι ασθενείς μας βλέπουν χαρούμενους και γελαστούς στο πλάι τους, συμμετέχουν άλλοτε με τη ζεστασιά στο βλέμμα τους, άλλοτε με ένα χαμόγελο κι άλλοτε με κάποια λέξη που απορούμε με το πώς κατάφεραν να την ψιθυρίσουν.

Μετά από τον πρόσφατο θάνατο της μητέρας μου, αυτές οι αναμνήσεις ξαναζωντάνεψαν, με αφορμή την επίσκεψη στην κ. Νίτσα, μητέρα της φίλης Μαρίας Βουδούρη. Στη μιάμιση ώρα που μείναμε κοντά της εγώ και η Πόπη θεοδοσιάδου –Τσακμάκη κοινωνική λειτουργός, η κ. Νίτσα μας ανέφερε συχνά την μητέρα της, την οποία και ζητούσε, ενώ η δική μου μητέρα που είχε μεγαλώσει ορφανή αναζητούσε πάντα τον πατέρα της. Πόσο γλυκιά ήταν η φυσιογνωμία της καθώς προσπαθούσε να μας μιλήσει για τα δικά της αγαπημένα πρόσωπα και πόσο διέκρινες σε αυτή την ευγένεια και την αρχοντιά της! Κι όσο η ώρα περνούσε τόσο αραιώναν με τη συντροφιά μας τα σκοτάδια

της σιωπής και της μοναξιάς που ήταν απλωμένα μπαίνοντας στο δωμάτιο, ο δε βαθμός επικοινωνίας και εμπιστοσύνης έφθασε σε τέτοιο σημείο, που πολύ αυθόρμητα η κ. Νίτσα μας ζήτησε να την πάμε βόλτα! Ικανοποιήσαμε την επιθυμία της, κάνοντάς της για λίγο και με μεγάλη δυσκολία —λόγω της προχωρημένης δυσκαμψίας της— ένα μικρό περίπατο μέσα στο δωμάτιό της. Λαχτάρα για βόλτα! Μια λαχτάρα όμοια μ' εκείνη της μητέρας μου και ταυτόχρονα μια πανίσχυρη επιβεβαίωση του ότι και οι ασθενείς της νόσου Alzheimer έχουν μέχρι το τέλος την ίδια με όλους μας δίψα για τη ζωή!

Μετά τη βόλτα η Πόπη, πολύ διακριτικά επιδιώκοντας να ευαισθητοποιήσει σε κάποια θέματα την κ. Βέρα, τη Γεωργιανή βοηθό που προσέλαβε η Μαρίνα για τη μητέρα της, άνοιξε ένα θέμα σχετικά με τη Ρωσία, την ξενιτιά και τον ξεριζωμό των Ελλήνων, όταν ξαφνικά ακούσαμε την κ. Νίτσα να λέει: «όχι άλλο πρόσφυγες». Μείναμε εμβρόντητες, διαπιστώνοντας ότι καταλάβαινε όσα συζητούσαμε και μελαγχόλησε γιατί η συζήτηση ήταν μία αναφορά σε γεγονότα που είχε και η ίδια ζήσει. Μετά αφού της τραγουδήσαμε τραγούδια της εποχής της, και μέσα σ' αυτή την ευχάριστη ατμόσφαιρα της αναμόχλευσης των αναμνήσεων ήρθε και η ώρα να φύγουμε μένοντας απόλυτα ικανοποιημένες, γιατί η επίσκεψή μας πέτυχε το στόχο της.

Φεύγοντας, αφήσαμε πίσω μας, την αξιαγάπητη κ. Νίτσα, στο δωμάτιό της, σιωπηλή με σκυμμένο το κεφάλι, να βλέπει πάλι το πάτωμα...

Πόσο λοιπόν προσεχτικοί πρέπει να είμαστε με τους ανθρώπους αυτής της ασθένειας, και κάθε συμπαράσταση οποιουδήποτε φορέα προς την Εταιρία Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών που προσπαθεί να στηρίξει τα άτομα αυτά είναι απαραίτητη!

Ομιλία της κ. Μαρίας Βουδούρη στις 21 Σεπτεμβρίου – Παγκόσμια Ημέρα της Νόσου Alzheimer

Κυρίες & Κύριοι,
Σ' αυτή τη μεγάλη αίθουσα, κάπου σε μια γωνιά, κάθεται μια ηλικιωμένη κυρία. Είναι καλοβαλμένη και δεν έχει κάτι το ιδιαίτερο που να προκαλεί την προσοχή κανενός. Αν την προσέξει όμως κανείς καλύτερα θα δει πως τα χέρια της τρέμουν πολύ και τα μάτια της είναι στυλωμένα στο πάτωμα. Αυτή η ΚΥΡΙΑ είναι η μητέρα μου. Για τη μητέρα μου θα ήθελα να σας μιλήσω σήμερα. Το ξέρω πως εκείνη και να σηκώσει το βλέμμα της να δει ποιος μιλά, δεν θα με αναγνωρίσει. Το ξέρω πως

δεν θα καταλάβει ότι όση ώρα θα μιλώ θα αναφέρομαι σ' εκείνη και σε μένα. Δεν με πειράζει πια. Αρκεί που ξέρω πως υπάρχει, πως είναι εδώ και πως τελειώνοντας θα ακουμπήσω το κεφάλι μου στο στήθος της και θα της πω αγκάλιασε με και κείνη θα με σφίξει γλυκά στην αγκαλιά της. Πιστέψτε με, θα είναι η πιο γλυκιά αγκαλιά του κόσμου.

Η νόσος ALZHEIMER χτύπησε την πόρτα του σπιτιού μας πριν 9 χρόνια. Δεν ήξερα βέβαια τίποτε για την ασθένεια αυτή. Όπως όλοι μας, έτσι και εγώ δεν έδωσα πολύ σημασία στο γεγονός ότι

η μητέρα μου ξεχνούσε στην αρχή λίγο και μετά περισσότερο. Ήταν τότε 68 χρονών. Σιγά-σιγά στα προηγούμενα συμπτώματα προστέθηκε και το γεγονός ότι σταμάτησε να τακτοποιεί το σπίτι, να μαγειρεύει, γινόταν κάθε μέρα και πιο αδιάφορη. Άρχισε να έχει ψευδαισθήσεις και να έχει μια συναισθηματική αστάθεια. Ο πατέρας μου κι εγώ, δεν μπορούσαμε να πιστέψουμε ό,τι συνέβαινε.

Τα πρώτα συναισθήματα που ένιωσα ήταν θυμός, απόγνωση, φόβος. Ένα τεράστιο «γιατί» καρφώθηκε στην ψυχή μου. Γιατί σε μας, γιατί στη μητέρα μου, τι δεν έγινε σωστά, τι έφταιξε. Γιατί Θεέ μου αυτό το ηλικιωμένο ζευγάρι, το χαρούμενο, το κοινωνικό, αυτό το ζευγάρι που πάντα πίστευε σε Σένα και ήταν κοντά Σου, έτσι το τιμωρείς; Ο πατέρας μου επωμίσθηκε τα πάντα, θεώρησε ιερό χρέος του να φροντίζει τη σύντροφό του που στάθηκε δίπλα του στα καλά και στα άσχημα, στα εύκολα και στα δύσκολα, θεώρησε ιερό χρέος του να την περιθάλλει πηγαία και αγόγγυστα. Μου 'λεγε να κοιτάζω την οικογένεια μου και να αφήσω εκείνον και στην αλλοδαπή βοηθό που προσλάβαμε, όλη τη φροντίδα. Η κατάσταση χειροτέρευε. Η νόσος Alzheimer έχει διάφορα στάδια, που όσο περνούν, χειροτερεύουν την κατάσταση του ασθενούς και του περιθάλλοντα. Άρχισε να γίνεται κυκλοθυμική, άλλοτε έχοντας επιθετική συμπεριφορά και άλλοτε ένιωθε θλίψη, μελαγχολία. Άρχισε να μην αναγνωρίζει οικεία άτομα, συγγενείς, φίλους, γείτονες. Και σιγά-σιγά έχανε την αίσθηση χώρου και χρόνου. Ο πατέρας μου ντρεπόταν γι' αυτή την κατάσταση, συνεχώς της εξηγούσε, τη διόρθωνε, έκανε τεράστιες προσπάθειες να τη συνεφέρει. Αυτό το φορτίο της φροντίδας που επωμίσθηκε έγινε αιτία σιγά-σιγά να σβήσει το χαμόγελο στα χείλη σ' αυτόν τον τόσο ζωντανό, κοινωνικό και χαμογελαστό άνθρωπο. Άρχισε να ντρέπεται, για τη μητέρα μου και δεν ήξερε τι να απαντήσει στους φίλους και συγγενείς που ρωτούσαν «πώς έγινε έτσι η κυρία-Νίτσα;». Η κατάθλιψη σιγά-σιγά τον κατέλαβε και τον οδήγησε στην απομόνωση κόβοντας όλα τα κανάλια επικοινωνίας με τον υπόλοιπο κόσμο. Σταμάτησε να βλέπει τους φίλους του, να κάνει εκδρομές, να παίζει τάβλι ή σκάκι, να πηγαινει στο γήπεδο στην ομάδα του, τον Ηρακλή που τόσο αγαπούσε. Μόνο τα βιβλία του, του κρατούσαν συντροφιά και οι ειδήσεις στην τηλεόραση. Ο άνδρας μου, τα παιδιά μου και εγώ πηγαίναμε κάθε μέρα στο σπίτι τους. Σχεδόν κάθε Κυριακή πηγαίναμε να εκκλησιασθούμε στο αγαπημένο μοναστήρι των γονιών μου, στο Πανόραμα και μετά για φαγητό, πότε βουνό και πότε θάλασσα. Η ασθένεια της μητέρας μου εξελισσόταν γοργά. Αϋπνία, περιπλάνηση τη νύχτα στο σπίτι, με αναζήτηση της μητέρας της, του πατέρα της, του αδελφού της, που είχαν φύγει απ' τη ζωή εδώ και πολλά χρόνια. Άρχισε να έχει επιθετική συμπεριφο-

Παγκόσμια Ημέρα της Νόσου Alzheimer. Αίθουσα Τελετών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 21 Σεπτεμβρίου.

ρά και ακράτεια ούρων. Πολλές φορές έπιανα τον πατέρα μου να κλαίει. Δεν άντεξε. Ανέβηκε το Γολγοθά του αγόγγυστα και ο θεός τον πήρε κοντά του ένα ηλιόλουστο ανοιξιάτικο πρωινό πριν 3,5 χρόνια ακριβώς ... Πόνος, απελπισία, απόγνωση. Θεέ μου ... Η εξέλιξη της αρρώστιας συνεχιζόταν. Φάρμακα, γιατροί, το σάκχαρο να ανεβοκατεβαίνει, η καρδιά να μην δουλεύει καλά.

Τότε ήταν που είδα ένα άρθρο της κας Μάγδας Τσολάκης σε μια τοπική εφημερίδα για την εταιρεία ALZHEIMER. Με κάποια επιφύλαξη πήρα τηλέφωνο και μια Τρίτη, πριν 2 περίπου χρόνια, βρέθηκα στο Χαρίσειο, όπου στεγάζεται η εταιρεία. Δεν ήξερα κανέναν, δεν με ήξερε κανείς. Σιγά-σιγά η αίθουσα γέμισε με ασθενείς και κυρίως περιθάλλοντες, οι οποίοι ήταν όλοι γνωστοί μεταξύ τους. Η πρόεδρος με ρώτησε πώς λέγομαι, είπα το όνομα μου και το πρόβλημα μου. «Από σήμερα, η Μαρίνα, θα είναι μέλος αυτής της μεγάλης οικογένειας» είπε. Μια μεγάλη αγκαλιά άνοιξε για μένα από εκείνη τη στιγμή. Άνθρωποι που είχαν το ίδιο πρόβλημα με μένα, μου μίλησαν, με άγγιξαν τρυφερά στον ώμο, με καλωσόρισαν. Δεν ήμουν πια μόνη. Οι ψυχολόγοι με στήριξαν, οι γιατροί με τις γνώσεις τους τις εξειδικευμένες βοήθησαν το πρόβλημα της μητέρας μου. Ο καιρός περνά, οι μέρες κυλούν άλλοτε καλά, άλλοτε άσχημα.

Σήμερα παγκόσμια ημέρα της νόσου Alzheimer απευθύνομαι σε σας, σ' όλες τις κυρίες που έχετε την ασθένεια, σ' όποιο στάδιο κι αν βρίσκεστε. Είστε οι μανούλες μου, κι εσείς οι κόρες, οι νύφες, οι σύζυγοι που περιθάλλετε τα άτομα αυτά, είστε τ' αδελφία μου, όλοι είμαστε μια μεγάλη οικογένεια, ένα δέντρο με τα κλαδιά μας να φθάνουν σ' όλο τον κόσμο. Ας βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον κι ας ζητήσουμε βοήθεια ο ένας από τον άλλο. Το διοικητικό συμβούλιο με την ακούραστη πρόεδρο του είναι εδώ και μας περιμένει.

Ευχαριστώ.

8ο Παγκόσμιο Συνέδριο v. Alzheimer και Συναφών Διαταραχών

19-25 Ιουλίου 2002

Το συνέδριο αυτό, που έγινε στη Στοκχόλμη 19-25 Ιουλίου, 2002, ήταν το κορυφαίο επιστημονικό Συνέδριο για τη Νόσο Alzheimer και τις συναφείς διαταραχές. Παρόντες ήταν περίπου 5.000 συνέδριοι, οι οποίοι παρουσίασαν και συζήτησαν πάνω από 2.000 εργασίες τους. Παρουσιάστηκαν 2 φορές περισσότερες μελέτες από αυτές που παρουσιάστηκαν στο Συνέδριο του 2000 που έγινε στην Ουάσιγκτον.

«Όλο και περισσότεροι ερευνητές εργάζονται για να βελτιώσουν τις γνώσεις που έχουμε μέχρι σήμερα για τις δυνατότητες να προφυλαχθούμε και να αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά αυτή τη φοβερή αρρώστια» είπε ο αντιπρόεδρος του Ιατρικού και Επιστημονικού Συμβουλίου κ. W. Thies. Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν εργασίες βασικών επιστημών και μελέτες σε κυτταρικό επίπεδο αλλά και μελέτες που είχαν ως στόχο το κόστος και την ποιότητα ζωής των ασθενών με άνοια και των περιθαλπόντων τους.

Στην **προφύλαξη** συζητήθηκε ο ρόλος της υπέρτασης, της χοληστερόλης, του βάρους σώματος, της διατροφής, της φυσικής άσκησης και της ομοκυστεΐνης στην εμφάνιση της Νόσου Alzheimer.

Στη **διάγνωση** για πρώτη φορά παρουσιάστηκαν νευροαπεικονιστικές μέθοδοι στις οποίες φαίνονται οι γεροντικές πλάκες και είναι δυνατή η μέτρηση της ποσότητας του παθολογικού αμυλοειδούς που συσσωρεύεται στον εγκέφαλο πολύ πριν εμφανιστούν τα κλινικά συμπτώματα. Η εφεύρεση αυτή αποτελεί μία επανάσταση και στην παρακολούθηση των ασθενών αλλά και στην αντιμετώπισή τους.

Στη **θεραπεία** η έρευνα επικεντρώθηκε στην παρεμπόδιση της συγκέντρωσης του β-αμυλοειδούς με νέα φάρμακα. Παρόλα αυτά αιωρείται ακόμη το ερώτημα εάν το β-αμυλοειδές είναι ο σωστός θεραπευτικός στόχος.

Όσον αφορά το **κόστος** έγινε το τρίτο φαρμακο-οικονομικό Συνέδριο μία μέρα πριν από την έναρξη του Συνεδρίου, όπου παρουσιάστηκαν μελέτες σφαιρικής συχνότητας-επιπολασμού της νόσου, το κόστος των υπηρεσιών για τους ασθενείς και τους περιθάλποντες, το κόστος των φαρμάκων και η επίδραση των φαρμάκων στο συνολικό κόστος της νόσου και τα χρήματα που ξοδεύονται σήμερα για την έρευνα.

Νέα από την Κοζάνη

Μετά από πρόσκληση της κ. Θεοδώρας Πλιάτσου — περιθάλποντος— στην Ελληνική Εταιρεία Alzheimer και συναφών διαταραχών, διοργανώθηκε ομιλία στη Κοζάνη. Η κ. Βάσω Ιακωβίδου νευρολόγος και η κ. Νίτσα Κακογιάννη ψυχολόγος, εκπροσωπώντας την Εταιρεία ανέπτυξαν και τις δύο πλευρές της νόσου, την ιατρική και την ψυχολογική-ψυχοκινητική. Το ενδιαφέρον των κατοίκων της Κοζάνης και των τοπικών παραγόντων, όπως του Δημάρχου και επιστημονικών φορέων της πόλης, όπου τίμησαν με την παρουσία τους τη διάλεξη, υπήρξε πολύ μεγάλο και ελπιδοφόρο για τη δημιουργία μιας Εταιρείας Alzheimer με όλες της δραστηριότητές της —όπως αυτής του Alzheimer café— και στη Κοζάνη.

Νέα από το Βόλο

Την 25η Νοεμβρίου 2002 από τον σεβασμιότατο κ. Ιγνάτιο έγιναν τα εγκαίνια του κέντρου ημέρας για τους ασθενείς με Alzheimer στο Βόλο. Πληροφορίες: 24210.

Από την ομιλία στην Κοζάνη.

Νέα από την Ξάνθη

Και φέτος η 21η Σεπτεμβρίου τιμήθηκε στην Ξάνθη με διάφορες δραστηριότητες που στόχο είχαν να μας θυμίσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι συνάνθρωποί μας με νόσο του Alzheimer και οι οικογένειές τους και να μας ευαισθητοποιήσουν απέναντι σε ένα ζήτημα με σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις. Σε αυτά τα πλαίσια, το πρωί της 21ης Σεπτεμβρίου δόθηκε συνέντευξη στο δημοτικό ραδιοφωνικό σταθμό από τους κ.κ. Αγγελόπουλο Πέτρο (νευρολόγο επιμ. Β' στο Γ.Ν.Ν. Ξάνθης) και Βασιλειάδη Γιώργο (ειδικευόμενο νευρολόγο και μέλος του Δ.Σ.). Στη συνέντευξη παρουσιάστηκαν πληροφορίες για τη νόσο Alzheimer (κλινική εικόνα, διάγνωση, θεραπεία, νεώτερες εξελίξεις), οι μέχρι τώρα δραστηριότητες της εταιρείας, καθώς και το πρόγραμμα για τον επόμενο χρόνο. Τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη της προσφοράς σε εθελοντική βάση για την ανακούφιση των οικογενειών που έχουν άτομα με τη νόσο. Το απόγευμα της ίδιας μέρας η Ε.Ε.Ν.Α.Σ.Δ. Νομού Ξάνθης οργάνωσε συγκέντρωση-καφέ σε γνωστό ξενοδοχείο της πόλης. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν μέλη της εταιρείας καθώς και φροντιστές ασθενών με νόσο Alzheimer (φώτο). Με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού της περιοχής μας ήταν και η συνέντευξη που παραχώρησε στον τοπικό τύπο η πρόεδρος της εταιρείας κ. Μιχαηλίδου. Στα ίδια πλαίσια του εορτασμού της παγκόσμιας ημέρας της νόσου Alzheimer λειτούργησε περίπτερο της εταιρείας στο χώρο «έκθεσης ειδών για το σπίτι και το γραφείο» από τις 18-09-02 έως και τις 23-09-02 στο Αμοιρίδιο

Από την εκδήλωση στην Ξάνθη.

Αθλητικό Κέντρο (φώτο). Μέλη της Ε.Ε.Ν.Α.Σ.Δ. Νομού Ξάνθης παρείχαν έντυπο πληροφοριακό υλικό και ενημέρωναν τους συμπολίτες μας για την παρουσία και τις δραστηριότητες της εταιρείας. Επί ευκαιρίας των εκδηλώσεων εορτασμού ας σημειωθεί ότι παρόμοιες εκδηλώσεις είναι αναγκαίες στην ελληνογερμανική περιφέρεια προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί η τοπική κοινωνία και να πληροφορηθεί σε σχέση με το ευαίσθητο θέμα της νόσου και των παρελκόμενων προβλημάτων της.

Για την Ε.Ε.Ν.Α.Σ.Δ. Νομού Ξάνθης
 Βασιλειάδης Γιώργος

Από την Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση στην Αίθουσα Τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ

Η Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών (Ε.Ε.Ν.Α.Σ.Δ.) ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1995 στη Θεσσαλονίκη. Πρόεδρος της εταιρείας είναι η ιατρός (Νευρολόγος, Ψυχίατρος, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Π.Θ.) κα Μάγδα Τσολάκη και έδρα του σωματείου μας είναι η Θεσσαλονίκη.

Τα γραφεία μας στεγάζονται προσωρινά στο Χαρύσειο γηροκομείο, κατόπιν ευγενούς προσφοράς του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθυντού του γηροκομείου Κου Ι. Ταγαράνη.

Σκοπός της εταιρείας είναι να υποστηρίξει την έρευνα πάνω στις αιτίες, στη βελτίωση της διάγνωσης, στη θεραπεία και φροντίδα για τη Ν.Α. και των Συναφών Διαταραχών. Αλλά και πολλά, διάφορα προγράμματα και στόχοι, για τους οποίους ίσως και εάν μας το ζητήσετε θα σας πληροφορήσουμε εκτενέστερα. Η Νόσος Alzheimer είναι κάθε άνοια που καταστρέφει τον εγκέφαλο και δημιουργεί προβλήματα νοητικά, προβλήματα μνήμης, κρίσης, κοινωνικά, λειτουργικά καθώς επίσης και διαταραχές συμπεριφοράς.

Δυστυχώς η πολιτεία κάνει ότι είναι δυνατόν για να δυσκολέψει τη ζωή τόσο των ασθενών, όσο και των περιθαλπόντων αρνούμενη να χορηγήσει σ' αυτήν την κατηγορία των Α.Μ.Ε.Α. επίδομα. Κύριε Υπουργέ: Για ποιο λόγο ο **Συνταξιούχος Αναπηρίας** να μπορεί να πάρει επίδομα **συμπαράστασης ή παραπληγίας (Άρθρο 25§10 ΑΝ 1846/51)** και ο **συνταξιούχος γήρατος** που έχει συμπληρώσει τα **35 έτη** συνεχούς εργασίας να μη μπορεί να πάρει ένα εκ των ανωτέρω επιδομάτων, αν δεν είναι τυφλός ή παραπληγικός).

Σας περιγράφουμε την εξέλιξη της Νόσου και τις ανάγκες που προκύπτουν.

1. Η Νόσος είναι ανίατος. Δυστυχώς ο ασθενής πρέπει να υποβάλλεται στην ταλαιπωρία να προσκομίζεται, όταν πρέπει, στην αρμοδία επιτροπή, για διαπίστωση της εξέλιξης της Νόσου.
2. Ο ασθενής έχει ανάγκη συνοδού επί 24ωρου βάσεως διότι ο ασθενής μπορεί και να φύγει από το σπίτι, με κίνδυνο να μην επιστρέψει, να πέσει από τον εξώστη, να βάλει φωτιά· γενικώς διατρέχει τον κίνδυνο όπως ακριβώς και ένα νήπιο 2-3 ετών.
3. Όταν παρουσιάσει παραπληγία και δικαιωθεί του επιδόματος τα διάφορα ταμεία απαιτούν την προσέλευση του ασθενούς για την είσπραξη του επιδόματος ή εξουσιοδότησή του.
4. Όταν η εξουσιοδότηση δεν είναι εφικτή λόγω άνοιας, τότε δεν αναλαμβάνει κανένας δικηγόρος ή συμβολαιογράφος για να εκδώσει την εξουσιοδότηση.

Μετά καταφεύγουμε στη δικαστική επιμέλεια, για την οποία θα περιμένουμε έως ότου βγει η απόφαση 12-18 μηνών.

Στο διάστημα αυτό της αναμονής δεν μπορεί να πάρει το επίδομα.

Εκτός της 24ωρης εξαντλητικής φύλαξης, που πρέπει να παρέχει πάντα ο ίδιος ο περιθάλπων (αυτό απαιτεί η Ν.Α. δεν μπορεί ο ασθενής να συνεργασθεί με διαφορετικά πρόσωπα), υπάρχουν δαπάνες διόλου ευκαταφρόνητες.

Εκτός από τα κυρίως φάρμακα που τους είναι απαραίτητα ενδέχεται να παίρνουν και κάποια άλλα φάρμακα (όλα χορηγούνται από τα ταμεία με συμμετοχή του ασφαλισμένου 25% κράτη. Επίσης γίνονται διάφορες δαπάνες για είδη καθαριότητας υγιεινής. Στις περισσότερες των περιπτώσεων ασθενών με άνοια, συνυπάρχουν και άλλα νοσήματα λόγω 3ης ηλικίας.

Όπως αντιλαμβάνεσθαι το πρόβλημα πολλαπλασιάζεται όπως και τα έξοδα.

Δεν μπορούμε ν' αγνοήσουμε το δυσβάσταχτο βάρος που δημιουργείται στα ασφαλιστικά ταμεία και τι πρόβλημα θα προκύψει, εάν όλοι οι ασφαλισμένοι που παίρνουν διάφορα φάρμακα για τη βελτίωση της μνήμης τους, απαιτήσουν κάποιο από τα επιδόματα.

Για τους παραπάνω λόγους, σαν υπεύθυνος σύλλογος και αναλαμβάνοντας τις ευθύνες μας γύρω από τη Νόσο Alzheimer σας προτείνουμε:

Να δημιουργηθεί μια εθνική επιτροπή από ειδικούς επιστήμονες, η οποία θα εξετάζει τους ασθενείς προκειμένου να μπει η διάγνωση.

Πρωτίστως πρέπει να δημιουργηθούν σε διάφορα Νοσοκομεία της χώρας μας, ειδικές πτέρυγες ολιγων κλινών όπου οι ασθενείς θα μπορούν να μείνουν 4-5 ημέρες, δίδοντας τη δυνατότητα στο νοσηλευτικό προσωπικό και στους ιατρούς να διαπιστώσουν πράγματι, ποιοί ασθενείς δικαιούνται να πάρουν το επίδομα. Εκεί θα έχουν τη δυνατότητα να τους παρακολουθήσουν εάν μπορούν να διεκπεραιώσουν και κατά πόσο τις καθημερινές τους δραστηριότητες. Δυστυχώς δεν είναι δυνατόν, δεν μπορεί καμιά επιτροπή να έχει άποψη σε 15' για οποιονδήποτε ασθενή με άνοια.

Η Alzheimer είναι η Νόσος των εκπλήξεων!

Εκεί θα διαπιστώσουν τον αγώνα των περιθαλπόντων, πόση αγάπη και δύναμη ψυχής πρέπει να συσσωρεύσει για τον άνθρωπό του και ασφαλώς δεν μετριέται με το χρήμα. Η χρηματική όμως στήριξη των ασφαλιστικών ταμείων είναι απαραίτητη, γι' αυτήν την κατηγορία των ασθενών, διότι οι επιπτώσεις αυτής της ασθένειας δημιουργούν όλες τις παραπάνω ανάγκες. Οποιαδήποτε θετική σας απόφαση, θα ελαφρύνει σημαντικά στην όλη δυσάρεστη κατάσταση που δημιουργεί η Νόσος αλλά και το δυσβάσταχτο οικονομικό αδιέξοδο που βρίσκεται η οικογένεια των ασθενών της Νόσου Alzheimer. Θα ήταν πολύ χρήσιμο στις αποφάσεις σας εάν προσπαθούσατε να καταλάβετε πως (κυλάει) ένα 24ωρο – που κάποιοι το ονόμασαν 36ωρο – για τους ίδιους τους ασθενείς αλλά και την υπόλοιπη οικογένειά του.

Και τέλος θα πρέπει όλοι, περιθάλποντες, επαγγελματίες υγείας, διάφοροι παράγοντες και πολιτικοί του τόπου μας να στρέψουμε την προσοχή μας με Ευαισθησία και Αγάπη σ' αυτούς τους Ανθρώπους διότι όντως τη χρειάζονται (πρέπει να σκεφτόμαστε εμείς γι' αυτούς).

Αλλά και διότι κανείς δεν γνωρίζει τι τον περιμένει αύριο.

Σας ευχαριστούμε
Το Διοικητικό Συμβούλιο

Χαρίσειο Γηροκομείο (Τρίτη) 9-11 πμ (Τέρμα Δημητρίου Χαρίση – Άνω Τούμπα – Θεσσαλονίκη)

Ιανουάριος		
7	Στέλιος Φραγκίδης	Οργάνωση και συντονισμός υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας για τους ηλικιωμένους στην Ευρωπαϊκή Ένωση
14	Ελένη Τσάνταλη	Νευροψυχολογικές δοκιμασίες για την νοητική εκτίμηση των ασθενών με άνοια
21	Αμαλία Αλεξιάδου	Η λειτουργικότητα του ασθενούς με άνοια
28	Νίτσα Κακογιάννη	Η συμπεριφορά του ασθενούς με άνοια
Φεβρουάριος		
4	Δημήτρης Οικονομίδης	Νοσήματα που προκαλούν άνοια και παράγοντες κινδύνου
11	Πηνελόπη Καραολάνη	Ψυχολογική επιβάρυνση του περιθάλποντος
18	Νίτσα Κακογιάννη	Ενημέρωση του ασθενούς και της οικογένειας για την άνοια
25	Φωτεινή Κουντή	Γνωστική παρέμβαση στα πρώτα στάδια
Μάρτιος		
4	Ελένη Τσάνταλη	Νοητική παρέμβαση στις διαταραχές λόγου
11	Αμαλία Αλεξιάδου και Πηνελόπη Καραολάνη	Πρόγραμμα Reminiscence
18	Γεώργιος Κίτσιος	Μελλοντικές φαρμακευτικές στρατηγικές για την άνοια

Οι παραπάνω ομιλίες θα επαναληφθούν: α) την ίδια εβδομάδα την **Τρίτη** το απόγευμα στην αίθουσα του Δήμου Θεσσαλονίκης, Βασ. Ηρακλείου 42 στον α' όροφο στις 17:00-18:00, β) και κάθε δεκαπέντε μέρες στην αίθουσα Συσκέψεων Δημ. Συμβουλίου Δήμου Καλαμαριάς, Θεσσαλονίκης, πλατεία Σκρα και Καραμαούνα στις 18:00-19:00, γ) στο ενοριακό κέντρο του Αγ. Ελευθερίου στη Σταυρούπολη, Θεσσαλονίκης, 18:00-19:00, δ) κάθε Πέμπτη στι 15:00 στην TV100.

Άλλες Δραστηριότητες

- Ψυχολογική υποστήριξη Συγγενών και Περιθάλποντων κάθε Πέμπτη 17:00-18:00, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσ/νίκης, κ. Νίτσα Κακογιάννη, Ψυχολόγος.
- Ομαδική εκπαιδευτική υποστήριξη συγγενών με άνοια, εξωτερικά ιατρεία Νοσοκομείου Παπανικολάου, Δευτέρα-Τετάρτη 09:00-14:00, κ. Φωτεινή Κουντή.
- Ασκήσεις μνήμης, προσοχής και γλωσσικών ικανοτήτων, αίθουσα «Κοινωνία Αγάπης», Ιερού Ναού του Σωτήρος, Φλέμιγκ 5, Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 09:00-13:00 και κάθε Πέμπτη στο Β' ΚΑΠΗ Δήμου Συκεών Θεσ/νίκης, 10:30-13:30, κ. Ελένη Τσάνταλη, κ. Φωτεινή Κουντή, ψυχολόγοι.
- Ομάδα εικαστικής δραστηριότητας –Art Therapy– και ασκήσεων μνήμης, αίθουσα Δήμου Θεσ/νίκης, Βασ. Ηρακλείου 42, α όροφος, Τρίτη 18:00-20:00, κ. Αναστασία Βαρσαμπούλου, ψυχολόγος.
- Πρόγραμμα Reminiscence –Αναμνήσεων–, αίθουσα Δήμου Θεσ/νίκης, Βασ. Ηρακλείου 42, α όροφος, Παρασκευή 17:00-20:00, κ. Αμαλία Αλεξιάδου, κ. Μάλαμα Σουμπάρα, κ. Πηνελόπη Καραολάνη, κ. Ελένη Μασούρη.
- Ατομική ψυχολογική υποστήριξη και ενημέρωση περιθάλποντων και ασθενών, αίθουσα «Κοινωνία αγάπης» Ιερού Ναού του Σωτήρος, Φλέμιγκ 5, Δευτέρα – Τετάρτη 09:-12:00, κ. Αναστασία Βαρσαμπούλου, ψυχολόγος.
- Ομαδική ψυχολογική υποστήριξη – ενημέρωση περιθάλποντων και ασθενών, Χαρίσειο Γηροκομείο, Τρίτη 10:00-11:00, κ. Αναστασία Βαρσαμπούλου, ψυχολόγος.
- Νευροψυχολογική εξέταση και ασκήσεις μνήμης καθώς και ψυχοθεραπευτική υποστήριξη –ενημέρωση στα ΚΑΠΗ Δήμου Θεσσαλονίκης και ΚΑΠΗ Δήμου Συκεών.

24ωρη Γραμμή Βοήθειας Σωματίου Αλληλοβοήθειας Φροντιστών Ασθενών με Νόσο Alzheimer (Σωματείο Αθήνας)

2 1 0 3 3 0 3 6 7 8

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ε Γ Γ Ρ Α Φ Η Σ Μ Ε Λ Ο Υ Σ

Επιθυμώ να γίνω μέλος \ να ανανεώσω την ετήσια συνδρομή μου στην Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer Συναφών Διαταραχών και να έχω όλα τα προνόμια και συμμετοχή σε δραστηριότητες της εταιρείας, Ποσό Ετήσιας συνδρομής 20 €.

Π Ρ Ο Σ Ω Π Ι Κ Α Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΙΘΜ. Τ.Κ. ΠΟΛΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Η διεύθυνση αποστολής της ταχυδρομικής επιταγής είναι: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ ALZHEIMER & ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ • ΧΑΡΙΣΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ – ΤΕΡΜΑ ΔΗΜ. ΧΑΡΙΣΗ – ΑΝΩ ΤΟΥΜΠΑ – 543 52 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Fax: 2310 912.645, e-mail: alzhass@med.auth.gr